

Uzdrowiająca moc siarki i borowiny w Uzdrowisku Wapienne

Tuż nieopodal granicy z Magurskim Parkiem Narodowym za dwoma Magurami znajduje się najmniejsze uzdrowisko w Polsce - uzdrowisko Wapienne. Uzdrowiająca moc siarki i borowiny w Uzdrowisku Wapienne ma soje wieloletnie tradycje sięgające epoki Napoleon Bonaparte.

Wapienne charakteryzuje się korzystnym, podgórskim klimatem sprzyjającym wypoczynkowi i leczeniu. Wysokie parametry czystości wody i powietrza grupują Wapienne wśród nielicznych już uzdrowisk, spełniających zaostżone normy zanieczyszczeń.

Historia uzdrowiska jest związana z Żołnierzami Napoleońskimi którzy kurowali się tutaj z „francze” czyli syfilisu, czemu sprzyjały wody siarczkowe. Ponoć i sam Napoléon Bonaparte przebywała w tym uzdrowisku i zażywał leczniczych kąpeli. Stąd też nazwy Ogródów w Wapiennym ogród: Laury, Marysieńki, Hortensji.

Największym bogactwem Wapiennego są wody siarczkowe. Głównym wskazaniem do stosowania kąpeli w wodach siarczkowych są: choroby układu ruchu o charakterze zwyrodnieniowym, przewlekłe choroby zapalne - zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, reumatoidalne zapalenie stawów o mniejszej aktywności, niektóre choroby skóry, wybrane choroby układu nerwowego i zespoły bólowe oraz zaburzenia krążenia obwodowego o charakterze miażdżycowym.

Na terenie uzdrowiska znajduje się kompleks basenowy na wolnym powietrzu z podgrzewaną wodą (basen główny, brodzik), który obsługiwany jest przez wykwalifikowanego ratownika. Poza tym możecie tu skorzystać z zespołu boisk sportowo – rekreacyjnych do: piłki nożnej, piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki i kometki. Do dyspozycji kuracjuszy pozostawiony jest także kort tenisowy, wypożyczalnia sprzętu sportowo-rekreacyjnego i gier stolikowych.

W pobliżu możecie też pojeździć konno w znanej Stadninie Koni Huculskich w Gładyszowie lub Męcinie. Natomiast w oddalonych o ok. 14 km Gorlicach popływacie na krytej pływalni, pojeździecie na sztucznym lodowisku i skorzystacie z hali sportowej.

Jest tu także co robić w zimowe dni. Na stokach Magury Małastowskiej w pobliżu schroniska znajduje się czteroosobowa kolej linowa (www.skiparkmagura.eu) z trasą zjazdową o długości 1400 m oraz nartostrada o długości ok. 3 km. Na nartach możecie również zjeżdżać po łagodniejszych stokach w Małastowie i Sękowej.

Tuż nad granicą uzdrowiska przebiega granica **Magurskiego Parku Narodowego** <http://www.magurskipn.pl/> . Tutejszy podgórski klimat służy wypoczynkowi i leczeniu, a rozległe przestrzenie i łagodne, gęsto zalesione wzniesienia stwarzają doskonałe warunki do uprawiania turystyki. Zaś krystalicznie czyste rzeki i strumienie oraz bogactwo fauny i flory przyciągają miłośników przyrody. Na stokach Magury Wątkowskiej znajduje się **rezerwat Kornuty** z

oryginalnymi piaskowcowymi skałkami dochodzącymi do 25 m wysokości, a ciekawostką jest występujący tu bardzo rzadki motyl niepylak mnemozyna.

Oryginalne w Wapiennem są dwa **przydrożne krzyże łacińskie** z piaskowca, wykonane w latach 1867-1868 przez Mateja Cyrkota, ludowego artystę z Bartnego. Na terenie gminy zachowało się wiele zabytków sztuki sakralnej, a charakterystycznym elementem krajobrazu jest kilkanaście cerkwi łemkowskich – arcydzieł sztuki budowlanej, z kopułami, potrójnymi krzyżami oraz malarstwem ikonowym wewnątrz. Za działania konserwatorskie organizacja Europa Nostra z siedzibą w Hadze uhonorowała w 1994 r. prestiżowymi medalami dwa obiekty z parafii Sękowa: drewniany **kościół świętych Filipa i Jakuba** z ok. 1520 r. w Sękowej (chętnie niegdyś rysowany przez Stanisława Wyspiańskiego, Józefa Mehoffera i Włodzimierza Tetmajera) oraz drewnianą **cerkiew greckokatolicką Opieki Bogurodzicy** z 1653 r. w Owczarach które następnie zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa kultury UNESCO. Warto zobaczyć także neogotycki **kościół parafialny św. Józefa** w Sękowej, zbudowany w 1885 r. z fundacji Józefy Szymonowiczowej, właścicielki tutejszych pól naftowych.

Już w 1791 roku na tzw. Pustym Polu w Sękowej powstały pierwsze studnie ropne, a od 1852 roku pracował w Siarach pierwszy na świecie szyb naftowy. W Siarach również osiadł przemysłowiec naftowy, milioner i polityk PSL - Piast Senator Władysław Długosz, który pozostawił po sobie wspaniałą secesyjny pałac.

Aby „ocalić od zapomnienia” dziedzictwo kultury przemysłowej związanej z wydobywaniem i przetwórstwem ropy naftowej w Sękowej powstał Skansen Przemysłu Naftowego, który przedstawia proces technologiczny wydobywania, oczyszczania i transportu wydobywanej ropy naftowej. Ekspozycja ta jest częścią Karpackiego Traktu Naftowego promującego Karpacko - Galicyjski Szlak Naftowy jako produkt turystyczny o znaczeniu światowym.

W pejzaż gminy wpisały się 23 **cmentarze wojenne** z czasu „operacji gorlickiej” http://www.sekowa.pl/strefa_mieszkanca/transmisja/ – jednej z najcięższych bitew pierwszej wojny światowej. Rzadko zdarza się, by zwycięska armia budując cmentarze i godnie upamiętniając swoich poległych żołnierzy, pomyślała także o przeciwnikach. Dowództwo armii austro-węgierskiej podjęło szeroką akcję budowy nekropolii (ogółem 401) zrealizowanych m.in. przez Dušana Jurkoviča i Hansa Mayra. Do najbardziej znanych i najpiękniejszych w Beskidzie Niskim należy **cmentarz nr 60 na Przełęczy Małastowskiej**.

Turystyka aktywna

Teren gminy Sękowa pokryty jest gęstą siecią oznakowanych szlaków turystycznych zachęcających do wypraw pieszych i rowerowych, konnych, narciarskich po trasach prowadzących przez najpiękniejsze i najciekawsze zakątki.

Najważniejsze szlaki to: szlak czerwony – **Zdynia - Popowe Wierchy – Wołowiec – bacówka PTTK w Bartnem - Magura Wątkowska – Kąty** (główny szlak beskidzki włączony do międzynarodowego szlaku przyjaźni Eisenach-Budapeszt), szlak zielony I - **Gorlice – Łysola - Męcina Wielka – Wapienne -**

Magura Witkowska - do szlaku czerwonego, szlak zielony II – **Symbark** - **Magura Małastowska** - **Smerekowiec** – **Wysowa**, szlak niebieski - **Gorlice** – **Siary** - **Ostry Dział** - **Magura Małastowska** - **bacówka PTTK w Bartnem**.

Charakterystycznymi elementami tych szlaków są piękne cerkwie, kapliczki i krzyże przydrożne, cmentarze wojenne, a przede wszystkim widoki krajobrazowe z prawie nienaruszonym środowiskiem naturalnym.

<https://www.youtube.com/watch?v=19PPnr9O9vg&list=PLFEABD727279E8409&index=58>

Gmina stanowi też dogodny punkt wyjściowy na szlaki turystyczne m. in. do pięknego Bardejowa na Słowacji oraz na szlak architektury drewnianej. Przez gminę przebiega też szlak węgierski (zwany „traktem królewskim”), który za czasów Kazimierza Wielkiego był jedną z najważniejszych dróg komunikacyjnych w Królestwie Polskim. Wędrowały tym szlakiem poczty rycerskie, królewscy urzędnicy, szlachta i kupieckie karawany.

Urząd Gminy Sękowa

38-307 Sękowa 252

tel. (18) 351 80 16, 351 80 17

fax (18) 354 03 10

<http://magurskakraina.pl/pl>

www.sekowa.pl

e-mail: ugsekowa@sekowa.pl

Uzdrowisko Wapienne

w Wapiennem k. Gorlic

38-307 Sękowa

tel./fax (18) 351 81 63, 351 90 01

www.wapienne.iap.pl

e-mail: wapienne@wapienne.pl